

BESTUURLIJKE 5 MAANDSRAPPORTAGE 2020

30 september 2020

Versie tbv Dagelijks Bestuur op 16 september 2020

Inhoudsopgave

BESTUURLIJKE SAMENVATTING	3
COVID-19	5
GEACTUALISEERDE BEGROTING 2020	6
FINANCIEEL 2020 VGGM	8
VERANTWOORDING PER PROGRAMMA	10
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING	10
PROGRAMMA BRANDWEERZORG	12
PROGRAMMA GGD	16
PROGRAMMA AMBULANCEZORG	20
PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING	24
EVALUATIE TAKEN & VERDEELSLEUTELS	26

Bestuurlijke samenvatting

Voor u ligt de 5 maands rapportage 2020 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden. Deze rapportage gaat met name in op de gevolgen van COVID-19 op onze organisatie. Daarmee is de opzet van deze rapportage anders dan de voorgaande tussentijdse rapportages. In januari is onze afdeling infectieziektebestrijding door het RIVM op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen in Wuhan naar aanleiding van de COVID-19 uitbraak. Hierop zijn de bestuurders in onze regio over dit virus geïnformeerd en is het team infectieziektebestrijding binnen de GGD gestart met de voorbereiding op een eventuele uitbraak in Nederland. Na de eerste besmetting in Nederland volgde snel een “intelligente lockdown”. VGGM heeft binnen de bestrijding van COVID-19 een belangrijke taak:

- De veiligheidsregio is met name belast met de coördinatie op de crisisbeheersing door de verschillende veiligheidsdiensten, onder andere door inwinnen en beschikbaar stellen van informatie, opstellen van noodverordeningen, (crisis)communicatie, het opleggen van quarantaine maatregelen etc.
- De GGD is belast met name belast met het registreren en monitoren van COVID-19 besmettingen, ziekenhuisopnames en overlijdens binnen de regio alsmede op het testen van inwoners van klachten en het uitvoeren en opvolgen van bron- en contactonderzoek bij constatering van een besmetting. Daarnaast verstrekt de GGD informatie aan professionals en burgers met COVID-19 gerelateerde vragen.
- De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert de acute en niet-acute zorg in de regio en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten door zorg te dragen voor toedeling van schaarse middelen benodigd in de zorg, zoals persoonlijke beschermingsmiddelen in het begin van de crisis. Daarnaast is samen met ziekenhuizen, huisartsen en de VVT de zorg voor kwetsbare patiënten afgestemd. Door samenwerking is de doorstroom van patiënten verbeterd, is cohortverpleging binnen de verschillende organisaties gestroomlijnd en zijn alternatieve opvanglocaties georganiseerd. Er heeft veel inzet plaatsgevonden op het monitoren van de zorg in de verschillende onderdelen van de keten en het delen van informatie, dit ook ten

behoefte van landelijke monitoring. Het proces psychosociale hulpverlening is opgestart.

- De ambulancezorg verzorgt het vervoer van COVID-19 patiënten naar en tussen ziekenhuizen.
- Bijdrage aan landelijke coördinatie door beschikbaar stellen van personeel voor LOT-C en LOCC.

Voor de andere taken binnen VGGM hebben de getroffen (rijks)maatregelen eveneens grote invloed:

- Om besmettingsrisico's te beperken zijn oefeningen en opleidingen via e-learning vorm gegeven of enkele maanden opgeschort. Daarnaast is de bezetting op de brandweerkazernes naar een minimum teruggebracht en werkt personeel voor zover mogelijk thuis.
- Gezondheidsscreeningen van jeugd op onderwijsinstellingen en toezicht op kinderopvangcentra, sekswerkers, tattooshops, gebouwen zijn grotendeels enkele maanden opgeschort, uitgezonderd het toezicht op noodopvanglocaties voor kinderopvang.
- Nieuwe communicatiemiddelen, zoals beeldbellen, zijn versneld geïmplementeerd en geadopteerd. Naast interne doeleinden worden deze middelen eveneens gebruikt om de dienstverlening, met name vanuit de jeugdgezondheidszorg, anders in te vullen. Hierdoor bleef contact tussen (jonge) ouders en het consultatiebureau of het contact met specifieke doelgroepen mogelijk.
- Door het uitblijven van plannen van burgers om een verre reis te maken zijn er nauwelijks reizigersvaccinaties gezet.
- Door minder reguliere reisbewegingen binnen de regio en het wegvallen van sport of uitgaansmogelijkheden waren er minder incidenten, leidend tot een afname van inzetten door de ambulancedienst. Doordat veel brandweervrijwilligers noodgedwongen thuis aan het werk waren was de paraatheid groot.
- Het ziekteverzuim nam af.

In financiële zin hebben bovenstaande gevolgen grote impact op de inkomsten en lasten van VGGM. Besparingen zijn gerealiseerd doordat geplande activiteiten geen doorgang konden

vinden. Voor een deel zullen deze activiteiten op een later moment worden ingehaald. Doordat deze activiteiten ook betrekking hebben op activiteiten die op productiebasis worden bekostigd, zijn de inkomsten lager dan begroot. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor de extra inspanningen door de veiligheidsregio en de GGD. Ook de getroffen maatregelen in de bedrijfsvoering om thuiswerken mogelijk te maken, om extra schoon te maken en de 1,5m samenleving toe te passen leiden tot extra kosten.

Het verdere verloop van de ontwikkelingen gedurende de komende 7 maanden van het jaar is hoogst onzeker. Per 1 juli zijn veel maatregelen door de rijksoverheid versoepeld, waardoor een groot deel van de reguliere werkzaamheden weer worden opgepakt. Deze versoepeling gaat samen met een intensivering van het testbeleid. Begin juli werden landelijk circa 10.000 mensen dagelijks op COVID-19 getest, terwijl het RIVM er 30.000 verwachtte. De GGD'en hebben de test-capaciteit (met name aantrekken en scholen van medewerkers) opgeschaald naar 30.000. Nadat het aantal testen in eerste instantie langzaam opliep, net als het aantal bron- en contactonderzoeken, groeide dit vanaf eind juli zeer snel en is inmiddels de grens van de landelijke testcapaciteit bereikt omdat de laboratoria het niet meer aankunnen. Omdat er meer positieve testuitslagen zijn is ook het bron- en contactonderzoek sneller opgeschaald dan verwacht.

De verwachting van het RIVM loopt op naar 70.000 testen per dag in het najaar. De variatie tussen de voorspelling van het RIVM en de werkelijke aantallen brengen grote onzekerheden met zich mee om tot een prognose voor de komende 7 maanden te komen. Daarnaast brengen eventuele aanscherpingen of juist versoepelingen in het (rijks)beleid om de verspreiding van COVID-19 te beperken onzekerheden met zich mee.

Samen met de andere Veiligheidsregio's en GGD-en is de minister van VWS aangesproken ter compensatie van de extra kosten. De Minister van VWS heeft toegezegd de extra kosten te vergoeden. Het betreffen dan de kosten die zijn gemaakt boven de reguliere inwonerbijdrage die gemeenten bijdragen. Een nader verantwoordingskader is tot op heden niet verstrekt. Onzekerheid bestaat daarmee in hoeverre de Minister ook de indirecte effecten met betrekking tot de COVID-19 bestrijding gaat vergoeden. De effecten op de langere termijn zijn op dit moment niet te overzien.

In deze rapportage wordt per programma nader ingegaan op de gevolgen van COVID-19 en geeft

een prognose van uitgaven en resultaat voor 2020 op basis van de verwachtingen van het RIVM. Uiteindelijk verwacht VGGM over heel 2020 een overschot van circa € 1,7 miljoen binnen de programma's brandweerzorg en bedrijfsvoering. Daarnaast is per programma een gewijzigde begroting toegevoegd. Deze begroting bevat de afspraken zoals deze eind 2019 met de zorgverzekeraars zijn gemaakt en de voorlopige beschikkingen met gemeenten inzake lokaal aanbod. Tevens is in deze rapportage een voorstel opgenomen tot een nadere tijdslijn voor de uitvoering van de benchmark en takendiscussie, zoals opgenomen in de begroting 2021.

COVID-19

Financiële impact op de organisatie

De bestuurlijke samenvatting bevat op hoofdlijnen de gevolgen van COVID-19 op onze organisatie.

Voor de financiële vertaling van de gevolgen wordt onderscheid gemaakt naar:

- Specifieke meerkosten die direct herleidbaar zijn naar de bestrijding van het COVID-19 virus, zoals testen, bron & contactonderzoek, aanschaf persoonlijke beschermingsmiddelen, opstellen noodverordening etc;
- Meer- en minderkosten voortkomend uit maatregelen om de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan, zoals uitgaven voor de inrichting van veilige werkplekken en het (beter) mogelijk maken thuiswerken, anders vormgeven van reguliere dienstverlening en anderzijds minder uitgaven door bijvoorbeeld minder reisbewegingen en minder oefeningen.
- Gederfde inkomsten door een lagere productie van productie gefinancierde activiteiten, bijvoorbeeld toezicht vanuit de GGD, lokaal aanbod door JGZ en minder reizigersvaccinaties.

Ten behoeve van de Minister van VWS zijn samen met de andere GGD-en, Veiligheidsregio's en Andersson Elffers Felix de financiële gevolgen voor 2020 geschat. Deze schatting is voor de GGD gebaseerd op het scenario van de RIVM dat de GGD-en landelijk vanaf juli 30.000 en vanaf september 70.000 testen en per dag uitvoeren, waarbij het besmettingspercentage op 5% ligt. Voor Gelderland – Midden betreffen dat dagelijks ca 1.200 respectievelijk 2.800 testen (4% van de landelijke aantallen). Voor de Veiligheidsregio is in het scenario rekening gehouden met het tweemaal organiseren van specifieke quarantaine maatregelen voor specifieke doelgroepen. Voor zowel de GGD als de Veiligheidsregio is het uitgangspunt dat de reguliere werkzaamheden in de zomer weer opgepakt worden. Vanaf dat moment is ook extra inzet nodig om opgelopen achterstanden op te pakken.

Op basis van bovenstaand scenario bedraagt het financiële effect voor VGGM circa € 21 mln, welke voornamelijk betrekking heeft op de kosten voor testen en uitvoeren van bron- en contactonderzoek (ca € 17 mln). De werkelijke aantallen testen en het werkelijke besmettingspercentage liggen tot op heden (medio augustus 2020) fors onder deze raming van het RIVM. Mogelijk worden de verwachtingen nog op een later moment naar beneden bijgesteld,

waardoor de meerkosten uiteindelijk lager zullen uitvallen.

Compensatie afspraken met het Rijk

Op 16 juli 2020 heeft de Minister van VWS aangegeven de GGD-en en de Veiligheidsregio's in 2020 en 2021 te gaan compenseren voor de financiële impact. Deze compensatie strekt tot de lasten die niet uit de reguliere bijdragen van gemeenten kunnen worden gedekt. Ofwel: eerst worden de reguliere gemeentelijke bijdragen besteed en aansluitend kan VGGM bij VWS een beroep doen op aanvullende middelen. Omdat eveneens een compensatie wordt ontvangen voor geplande maar niet uitgevoerde werkzaamheden om die op een later moment uit te voeren, kan een positief resultaat over 2020 ontstaan. Dit positieve resultaat wordt bestemd om de niet uitgevoerde activiteiten in 2021 of 2022 alsnog uit te voeren. In het kader van de verantwoording wordt in de jaarrekening over 2020 een separaat overzicht van de meer- minderkosten ten behoeve van de declaratie bij VWS opgenomen.

Geactualiseerde begroting 2020

Deze rapportage bevat eveneens de geactualiseerde begroting voor 2020. De bijstelling van de begroting heeft betrekking op het voorstel resultaat bestemming over 2019 en op besluiten en ontwikkelingen van na het vaststellen van de begroting 2020. De geactualiseerde begroting heeft geen effect op de eerder vastgestelde gemeentelijke bijdrage voor 2020, met uitzondering op de lasten van de kazerne Harskamp. De actualiseerde kan in een 5-tal categorieën nader worden toegelicht:

Totaal (presentatie x € 1.000)

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Reserves	Lokaal aanbod	NZA	BDUR	Overig	Begroting geact. 2020
Programma Crisisbeheersing	4.072	0	0	0	-8	103	4.167
Programma Brandweezorg	35.510	0	0	0	177	-640	35.047
Programma GGD	25.113	138	416	0	1	20.482	46.150
Programma Ambulancezorg	20.918	0	0	1.113	3	224	22.257
Programma Bedrijfsvoering	16.321	-26	0	0	1	1.382	17.678
Lasten	101.934	112	416	1.113	174	21.550	125.299
Gemeentelijke bijdrage	60.693	0	0	0	0	-19	60.674
Lokaal aanbod	5.742	0	416	0	0	0	6.158
BDUR	6.495	0	0	0	174	0	6.669
Zorgverzekeraars	21.062	0	0	1.113	0	0	22.175
Overige baten	7.015	0	0	0	0	21.569	28.584
Baten	101.007	0	416	1.113	174	21.550	124.260
Resultaat voor bestemming	-927	-112	0	0	0	0	-1.039
Mutatie reserves	927	112	0	0	0	0	1.039
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0	0	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	0	0	0	0	0	0	0

Resultaatbestemming en onttrekking bestemmingsreserves (reserves)

De bestemmingsreserves muteren met € 112.000. Deze mutaties hebben betrekking op:

- Reserve klant contact centrum ad € 70.000.
- Reserve doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg ad € 68.000.
- Reserve ICT ad € 192.000 (negatief).
- Reserve reorganisatie bedrijfsvoering ad € 166.000.

Een toevoeging aan de reserves vindt plaats van € 700.000 op basis van het resultaatvoorstel zoals opgenomen in de jaarrekening 2019. Dit voorstel resultaat bestemming heeft betrekking op de reorganisatie bedrijfsvoering en doorontwikkeling risicobeheersing.

Lokaal aanbod

In het najaar van 2019 heeft VGGM afspraken over het lokaal aanbod binnen het programma GGD met de aangesloten gemeenten gemaakt. Op basis van deze afspraken is de begrote bijdrage lokaal aanbod € 416.000 hoger dan het bedrag dat was opgenomen in de begroting 2020. Deze toename is

met name het gevolg van de Wet Verplichte GGZ, leidend tot een extra lokaal aanbod van € 490.000.

Zorgverzekeraars (NZA)

Jaarlijks maakt VGGM budgetafspraken met de zorgverzekeraars ten behoeve van de ambulancezorg. Deze budgetafspraken zijn met name door indexatie en uitbreiding van de paraatheid € 1.113.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

Rijksbijdrage (BDUR)

VGGM ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage van circa € 6,5 mln. ten behoeve van taken van de Veiligheidsregio. In december 2019 heeft het Ministerie van JenV de Rijksbijdrage voor 2020 vastgesteld en deze is door indexatie 174.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

Overige

COVID-19

Zoals in hoofdstuk 2 COVID-19 staat toegelicht compenseert het Ministerie van VWS de extra lasten die samenhangen met de COVID-19 bestrijding. Op dit moment wordt de omvang van deze compensatie geschat op ca € 21 mln. De onzekerheden ten aanzien van deze omvang staan in het hoofdstuk COVID-19 nader toegelicht.

Diverse subsidies

VGGM heeft diverse (project)subsidies ontvangen. Het totaal van de te besteden subsidies is € 531.000 hoger dan het bedrag opgenomen in de begroting voor 2020.

Verkoop kazerne Harskamp

De kazerne Harskamp is in 2020 door VGGM verkocht aan de gemeente Ede. Hierdoor dalen in 2020 de huisvestingslasten van VGGM en de gemeentelijke bijdrage voor Ede met € 19.000.

Financieel 2020 VGGM

Onderstaand is een totaaloverzicht opgenomen van de baten en lasten over de eerste 5 maanden van 2020 afgezet tegen de geactualiseerde begroting. Tevens is een verwacht resultaat over heel 2020 opgenomen.

Totaal (presentatie x € 1.000)

Bedragen x € 1.000	1e 5 mnd 2020			2020		
	Realisatie	Begroting	Verschil	Prognose	Begroting	Verschil
Programma Crisisbeheersing	1.759	1.736	-23	4.406	4.167	-239
Programma Brandweezorg	12.895	14.603	1.708	32.793	35.047	2.254
Programma GGD	10.856	19.229	8.374	45.783	46.150	367
Programma Ambulancezorg	8.521	9.274	753	22.134	22.257	123
Programma Bedrijfsvoering	7.137	7.366	229	17.826	17.678	-148
Lasten	41.167	52.208	11.041	122.943	125.299	2.356
Gemeentelijke bijdrage	25.156	25.281	-125	60.374	60.674	-300
Lokaal aanbod	2.296	2.566	-270	5.591	6.158	-568
BDUR	2.726	2.779	-52	6.568	6.669	-101
Zorgverzekeraars	8.423	9.240	-817	22.053	22.175	-123
Overige baten	4.371	11.910	-7.539	29.444	28.584	860
Baten	42.972	51.775	-8.803	124.029	124.260	-231
Resultaat voor bestemming	1.805	-433	2.238	1.085	-1.039	2.125
Mutatie reserves	67	433	-366	609	1.039	-430
Resultaat na bestemming	1.872	0	1.872	1.695	0	1.695
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	1.872	0	1.872	1.695	0	1.695

Het verwachte overschot van circa € 1,7 miljoen wordt toegerekend aan de programma's Crisisbeheersing (een tekort van € 146.000), brandweezorg (een overschot van € 1.634.000) en Bedrijfsvoering (een overschot van € 207.000). De programma's GGD en Ambulancezorg hebben een resultaatverwachting van nihil. Opgemerkt wordt dat het verwachte resultaat sterk afhankelijk is van het verdere verloop van COVID-19 en bijbehorende maatregelen ter beheersing van het virus. Hieronder volgt een korte toelichting op het verwachte resultaat per programma:

Programma crisisbeheersing

Het verwachte tekort van € 146.000 heeft met name betrekking op extra salariskosten. Deze extra kosten zijn veroorzaakt door de additionele inzet van medewerkers voor de bestrijding van COVID-19 vanuit de Veiligheidsregio. Omdat op de totale gemeentelijke bijdrage voor Veiligheid geen tekort wordt verwacht, wordt ter hoogte van dit bedrag geen compensatie vanuit het Ministerie van VWS verwacht.

Programma brandweezorg

Het verwachte overschot van € 1.634.000 wordt met name verklaard door:

- Een voordeel op de kapitaallasten van € 669.000. Dit voordeel was reeds grotendeels verwacht. Na de regionalisering zijn de kapitaallasten begroot op de verwachte lasten na reguliere vervanging van het materieel. De verwachting is dat deze reguliere vervanging per 2021/2022 is afgerond. Tot die tijd is er een (aflopend) voordeel op kapitaallasten.
- Een (incidenteel) voordeel van € 200.000 als gevolg van verkoopopbrengsten van afgestoten (vervangen) voertuigen.
- Een voordeel van € 400.000 op opleidingskosten. Als gevolg van Covid-19 zijn in het voorjaar van 2020 diverse opleidingen en trainingen niet genoten. Ook een aantal vervolgoopleidingen en trainingen die waren gepland in het najaar van 2020 vinden niet plaats doordat de vooropleiding of training niet is afgerond. De totale besparing bedraagt naar verwachting € 500.000, waarvan € 100.000 in 2021 nodig is voor de minimale extralasten van inhaalopleidingen / oefeningen.
- Een voordeel van € 365.000 op de inzet van vrijwilligers, met name doordat de

oefenavonden in het voorjaar van 2020 zijn geannuleerd.

Programma GGD

In bovenstaande opstelling is het verwachte resultaat voor het programma GGD op nihil gesteld. De meerkosten voor de bestrijding van COVID19 bedragen naar verwachting € 21 miljoen en zijn in de geactualiseerde begroting verwerkt. Het Ministerie van VWS heeft zich garant gesteld voor deze meerkosten, voor zover deze niet uit de gemeentelijke bijdrage kunnen worden gedekt, welke het verwachte tekort van de GGD terugbrengt tot nihil.

Programma ambulancezorg

Het programma ambulancezorg wordt volledig gedekt door de zorgverzekeraars. Eventuele overschotten of tekorten worden middels een egalisatierekening op nihil gesteld.

Programma bedrijfsvoering

Het verwachte overschot van € 207.000 wordt met name verklaard door:

- Renteresultaat van € 100.000. Dit resultaat wordt veroorzaakt doordat de doorbelaste rentelasten aan de andere programma's hoger is dan de rente die op financieringen wordt betaald.
- Uitgestelde investeringen van € 150.000. Met name door COVID-19 zijn een aantal investeringen in de bedrijfsvoering vertraagd. Enerzijds door verschuiving van aandacht, maar anderzijds ook door leveringsproblemen van ICT middelen die voornamelijk in Azië worden geproduceerd.
- Diverse meer- en minderkosten van per saldo € 43.000 tekort.

Verantwoording per programma

Het programma crisisbeheersing bestaat uit de pijlers Multi, GHOR en Bevolkingszorg. De inhoudelijke verantwoording heeft betrekking op deze pijlers.

Voortgang en ontwikkeling

Behalve bij de GGD vergde COVID-19 ook bij de overige partners in de crisisbeheersing een forse inzet. Onder meer ten behoeve van de inzet bij Regionaal Operationeel Team /Regionaal Beleids team, actiecentra/informatieknooppunt, GHOR en Bevolkingszorg. De werkzaamheden bestonden met name uit het verzamelen en structureren van informatie, het verwerken van Rijksbeleid in een regionale noodverordening en het informeren van de gemeenten en haar bestuurders over de regionale ontwikkelingen met betrekking tot de verspreiding van COVID-19, specifieke risico-situaties en naleving van de noodverordening.

Pijler Multi

Sinds half maart zijn de oefeningen stilgelegd. Voor zolang oefenen niet mogelijk is, schuift het oefenrooster door naar een later moment. De wettelijk verplichte systeemtoets wordt niet doorgeschoven omdat de COVID-19-crisis een GRIP-4 incident is en dat vervangt de systeemtoets. De eerstvolgende systeemtoets wordt in 2022 gehouden. De veiligheidsregio's hebben aan de minister een verzoek ingediend om deze jaarlijkse systeemtoets te mogen laten vervallen vanwege de COVID-19-crisis.

Landelijk loopt de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. Het bezoek van de evaluatiecommissie aan VGGM is geannuleerd, wel heeft er via MS-Teams een interview plaatsgevonden met de directeur brandweer, de controller en het afdelingshoofd voorbereiding. De verwachting is dat de COVID-19-crisis effecten heeft op de aanbevelingen die de commissie zal doen over aanpassing van de Wet Veiligheidsregio's.

Programma Crisisbeheersing

Voorzien was dat er in mei een extra commissie een bezoek zou brengen in het kader van de wettelijk verplichte visitatie van de Veiligheidsregio. De interne voorbereiding van dit onderzoek is afgerond, maar het is nog niet duidelijk wanneer de externe commissie het onderzoek weer op zal starten.

Pijler GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert de acute en niet-acute zorg in de regio en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten. Dit doet de GHOR onder andere door:

- Het neerzetten van een logistiek distributiecentrum persoonlijke beschermingsmiddelen: toedeling van schaarse middelen benodigd in de zorg.
- Samen met ziekenhuizen, huisartsen en de VVT de zorg voor kwetsbare patiënten af te stemmen. Door samenwerking is de doorstroom van patiënten verbeterd, is cohortverpleging binnen de verschillende organisaties gestroomlijnd en zijn alternatieve opvanglocaties georganiseerd.
- Er heeft veel inzet plaatsgevonden op het monitoren van de zorg in de verschillende onderdelen van de zorgketen en het delen van informatie, dit ook ten behoeve van landelijke monitoring.
- Inzet van de projectgroep Verward gedrag voor de opvang van kwetsbare groepen.
- Bijstandsverzoeken aan defensie voor inzet personeel ziekenhuizen.
- Het netwerk van de VR inzetten voor snelle beschikbaarheid van locaties voor teststraten.
- Het opstarten van het proces psychosociale hulpverlening.
- Het samen met de partners binnen de veiligheidsregio vormgeven aan de taakstelling passend bij GRIP4.
- Het invullen van de voorzittersrol van het GGD crisisteam

Pijler Bevolkingszorg

Tijdens inzet COVID-19 heeft het Regionaal Netwerkteam Bevolkingszorg een Gemeentelijk Knooppunt Corona (GKC) ingericht voor het ondersteunen van onze gemeenten bij hun taken in deze crisis. De taken die het GKC heeft opgepakt zijn o.a.:

- Het coördineren/stroomlijnen van de informatie over de crisisaanpak inclusief communicatiestrategie, -middelen en -effecten tussen de rijk, regio, gemeenten en de functionele keten.
- Het bundelen van gemeentelijke vragen omtrent crisisaanpak en het (laten) beantwoorden.
- Het bundelen van bestuurlijke behoeften.
- Het bundelen van gemeentelijke vragen omtrent communicatieaanpak en het (laten) beantwoorden.
- Het gezamenlijk met de gemeenten uitwerken van specialistische producten met betrekking tot de crisisaanpak, opdat niet elke gemeente dit zelf hoeft op te pakken.
- Het ontwikkelen van regionale (communicatie)scenario's.
- Het (laten) maken van regionale omgevingsanalyses en vertalen naar adviezen voor het ROT, lokale BT's en RBT.
- Het communicatief vertalen van de besluiten van ROT en RBT naar de 15 gemeenten.
- Het faciliteren van de 15 gemeenten in hun lokale communicatie door het bieden van kaders en regionale kernboodschappen. Lokaal wordt desgewenst de doorvertaling gemaakt.

Vanuit het GKC zijn onder andere de volgende concrete producten geleverd:

- Dagelijkse bestuurlijke update
- Concept raadsinformatiebrieven
- Bestuurlijke en communicatieve adviezen en producten.

Het GKC wordt gevormd door de functionarissen van het Regionaal Netwerkteam Bevolkingszorg in samenwerking met de gemeenten. Zij leveren de onderstaande functionarissen:

- Informatiemanager
- Bestuursadviseur
- Procesmanager communicatie
- Kolomvertegenwoordiger bevolkingszorg
- Adviseur(s) crisisbeheersing
- Specialistische ambtenaren (onderwerp afhankelijk)

Het GKC is in de periode t/m juni dagelijks bijeen geweest en fungeert naast de bestaande crisisorganisatie van bevolkingszorg. Hiermee blijft de piketorganisatie beschikbaar voor andere incidenten, beperken we de impact op gemeentelijke functionarissen die hard nodig zijn in hun gemeente. Bovenstaand heeft invloed gehad op de regulier geplande activiteiten van het Regionaal Netwerkteam Bevolkingszorg; OTO activiteiten en bijeenkomsten hebben minimaal doorgang gehad. Lopende projecten zijn stilgelegd.

Effecten op baten en lasten

Programma Crisisbeheersing

Bedragen x € 1.000	1e 5 mnd 2020			2020		
	Realisatie	Begroting	Verschil	Prognose	Begroting	Verschil
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Multi	1.065	957	-109	2.646	2.296	-350
GHOR	464	545	81	1.137	1.308	171
Bevolkingszorg	230	234	5	623	563	-60
Lasten	1.759	1.736	-23	4.406	4.167	-239
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Gemeentelijke bijdrage	1.586	1.586	0	3.807	3.807	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0	0	0
BDUR	406	458	-52	998	1.099	-101
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0	0
Overige baten	33	34	-1	276	82	194
Baten	2.025	2.078	-53	5.081	4.988	94
Resultaat voor bestemming	266	342	-76	675	821	-146
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	266	342	-76	675	821	-146
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	266	342	-76	675	821	-146

Het verwachte tekort van € 146.000 heeft met name betrekking op extra salariskosten en piketvergoedingen. Deze extra kosten zijn veroorzaakt door de additionele inzet van medewerkers voor de bestrijding van COVID-19 vanuit de Veiligheidsregio. Omdat op de totale gemeentelijke bijdrage voor Veiligheid geen tekort wordt verwacht, wordt ter hoogte van dit bedrag geen compensatie vanuit het Ministerie van VWS verwacht. Het voordeel binnen de GHOR wordt met name veroorzaakt omdat de geplande realisatie van LCSM Acute Zorg door COVID-19 is vertraagd.

Programma Brandweezorg

Voortgang en ontwikkeling

De brandweer is bezig met aantal verandertrajecten. Zo is de afdeling risicobeheersing bezig met een reorganisatie gericht op het noodzakelijk anders moeten werken als gevolg van veranderingen in het omgevingsrecht. Op repressief gebied loopt er een groot project gericht op de toekomstbestendigheid van de beroepsbrandweer in Ede en Arnhem. Met name in Ede-centrum dwingt de situatie ons om snel te komen tot een 24/7 beroepsbrandweer. De grote veranderingen lopen grotendeels op schema. Kleinere veranderingen zijn soms enkele maanden opgeschoven.

De medewerkers binnen VGGM hebben grote flexibiliteit getoond als het gaat om samenwerking bij de aanpak van de COVID-19-crisis. De 1,5 meter samenleving doet een groter beroep op kantoor- en vergaderruimte. Dat is deels te ondervangen door het stimuleren van thuiswerken. Geplande vernieuwingen voor digitale werken zijn versneld. Een deel van de medewerkers kan werkzaamheden vanuit het eigen huis verrichten. Inmiddels is duidelijk geworden dat thuiswerken ook in de toekomst meer normaal zal zijn dan vóór COVID-19. De langetermijneffecten zijn nog niet duidelijk.

Prognose activiteiten

Een groot deel van de reguliere werkzaamheden zijn in de periode januari t/m mei gedaan danwel op een aangepaste wijze uitgevoerd, ondanks de COVID-19-crisis. Een aantal werkzaamheden, binnen de verschillende aandachtsgebieden, hebben geen doorgang gevonden, zoals te lezen is in voorgaande hoofdstukken. Een aantal van deze werkzaamheden zullen ingehaald worden of op een andere manier worden uitgevoerd. De financiële gevolgen hiervan zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Pijler Operatiën

Voortgang en ontwikkeling

T.a.v. de opleidingen en oefeningen geldt dat deze vanaf 1 juni weer zijn opgestart. Het oefenprogramma kan grotendeels niet ingehaald worden, voor het opleidingsprogramma zal wel een inhaalslag nodig zijn.

Bij een eventuele nieuwe piek kan het noodzakelijk zijn de vakbekwaamheid en geoefendheid op andere manieren op voldoende peil te houden. De verwachting is dat er dan meer persoonlijke beschermingsmiddelen voorhanden zijn.

Bovendien is de testcapaciteit uitgebreid. Om te voorkomen dat bij een besmetting de brandweerpost voor langere tijd buiten dienst wordt gesteld, is het belangrijk snel testuitslagen te ontvangen.

Als oefenen en opleiden voor langere tijd weer stopt, kan dit voor de langere termijn risico opleveren voor beschikbaarheid van voldoende opgeleid en geoefend personeel.

Uitvoering activiteiten

Op 1 januari heeft er in Arnhem een flatbrand plaatsgevonden met dramatische gevolgen. Het extern onderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid loopt en zal naar verwachting in maart 2021 een rapport hierover publiceren. Inmiddels zijn een aantal medewerkers van VGGM geïnterviewd door de Raad.

Het aantal incidenten (branden, hulpverlening) is redelijk stabiel gebleven. Het totaal aantal meldingen (in de dagsituatie) bij de meldkamer is beduidend minder. Het gaat hierbij vooral om een lager aantal OMS-meldingen. Een mogelijke oorzaak is dat het onderhoud van brandmeldinstallaties (door derden) is uitgesteld.

De paraatheid van de vrijwillige posten was afgelopen periode hoger door thuiswerken. De impact van COVID-19 op de gezondheid van medewerkers bleek minimaal. Het ziektepercentage was lager dan gemiddeld. De nader uitgewerkte continuïteitsplannen voor grote uitval door ziekte zijn niet nodig gebleken.

De brandweer heeft met de toepassing van de RIVM-richtlijnen een aantal beperkingen in de wijze van hulpverlening moeten aanbrengen. Het tijdelijk niet meer reanimeren, conform de richtlijn van de Nederlandse Renanimatie Raad (NRR), heeft daarbij de grootste impact gehad. Opleidingen en oefeningen zijn door COVID-19 stil komen te liggen tot 1 juni. Ook kwamen de ploegen niet meer bij elkaar en zijn afspraken gemaakt over scheiding van ploegen. De uitruk

bleef wel gegarandeerd. Door het stilvallen van de opleidingen zullen nieuwe medewerkers naar schatting pas een half jaar later volledig beschikbaar zijn. Bij ploegen waar sprake is van krapte, betekent dit dat deze krapte langer zal aanhouden. COVID-19 heeft gevolgen op de teamvorming en op de sociale verbanden die met name bij vrijwilligers erg belangrijk zijn. Dit heeft impact op de kwaliteit van dienstverlening die wij bieden. Als de COVID-19-crisis langer aanhoudt, heeft dit bijzondere aandacht nodig. Er zijn scenario's ontwikkeld met als doel de vakbekwaamheid op voldoende niveau te houden. Als tijdelijk alternatief voor het wegvallen van de oefenavond is er een digitaal oefenprogramma opgezet. Repressieve medewerkers mochten tijdelijk uitrukken met een verlopen PPMO-keuring van 3 maanden.

Pijler Risicobeheersing

Voortgang en ontwikkeling

Advisering: Uitvoering in 2020 verloopt conform jaarplan

Toezicht: verwachting 50% gereed. 25% op alternatieve wijze. 25% niet. Deze achterstand zal de komende jaren geleidelijk moeten worden ingehaald. Hierbij wordt nadrukkelijk meer dan eerst risico gestuurd gewerkt.

Brandveilig Leven: Verwachte realisatie is circa 25% van de oorspronkelijke planning

Uitvoering activiteiten

Veel taken van de afdeling risicobeheersing zijn (extern) klantgericht. Door COVID-19 waren vele activiteiten hierdoor niet mogelijk. De afdeling was al bezig met een verandering in de manier van werken. COVID-19 heeft dit versterkt, waarbij diverse creatieve ideeën zijn ingezet om reguliere taken op vernieuwende wijze uit te voeren.

De maanden januari-februari en eerste helft maart was risicobeheersing op volle toeren. Van half maart tot eind mei zijn werkzaamheden bevroren en/of alternatieven voor bedacht. T.o.v. van de prognose, zoals is vermeld in het jaarplan, kan gesteld worden dat er circa 25% van is uitgevoerd. Uitzondering hierbij is de advisering. Het aantal adviezen hebben tot op heden geen daling laten zien.

De thema-acties zoals zijn vermeld in het jaarplan staan onder druk. De inzet van de Risico Analyse Monitor (RAM) hopen we na de zomer weer vervolg te kunnen geven. De thema-actie horeca is gecancelled en wordt verplaatst naar 2021, het jaar dat EK-voetbal en Olympische spelen gaan plaatsvinden. T.a.v. de thema-actie kamerverhuur, gepland in het najaar, is nog onduidelijk of deze doorgang kan vinden.

Voor het toezicht wordt gewerkt met een nemen van een steekproef/brievenactie. Deze methode wordt als succesvol ervaren en is uitgebreid naar hogere risicoklassen.

De geplande vervanging van het huidige Vergunningen Toezicht Handhaving (VTH) systeem is vertraagd naar het najaar. Ook de activiteiten op het gebied van Brandveilig Leven (o.a. lesgeven op scholen en andere verbindingen met de maatschappij) zijn vertraagd.

Effecten op baten en lasten

Een flink aantal collega's hebben tijdens de COVID-19-crisis (deels) andere werkzaamheden uitgevoerd. Het gaat hierbij onder meer om assistentie van de GHOR, inzet voor het Brandweeractiecentrum / Informatieknooppunt en het ROT, landelijke bijdrage in het Landelijk

Operationeel Team COVID-19 (LOT-C), logistieke ondersteuning GGD, werkzaamheden ter voorbereiding van en ter assistentie bij het bron- en contactonderzoek op de testlocaties van de GGD en we hebben kazernes opengesteld voor vaccinaties. Dit alles maakt dat reguliere werkzaamheden zijn verschoven naar collega's of niet/anders zijn uitgevoerd.

Programma Brandweezorg

Bedragen x € 1.000	1e 5 mnd 2020			2020		
	Realisatie	Begroting	Verschil	Prognose	Begroting	Verschil
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Operatie	10.682	12.359	1.677	27.637	29.661	2.024
Risicobeheersing	1.644	1.727	82	4.114	4.144	30
Meldkamer	568	518	-51	1.042	1.242	200
Lasten	12.895	14.603	1.708	32.793	35.047	2.254
1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Gemeentelijke bijdrage	15.758	15.883	-125	37.820	38.120	-300
Lokaal aanbod	0	0	0	0	0	0
BDUR	2.194	2.194	0	5.265	5.265	0
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0	0
Overige baten	619	440	179	936	1.056	-120
Baten	18.571	18.517	54	44.021	44.441	-420
Resultaat voor bestemming	5.676	3.914	1.762	11.227	9.393	1.834
Mutatie reserves	0	83	-83	0	200	-200
Resultaat na bestemming	5.676	3.997	1.679	11.227	9.593	1.634
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	5.676	3.997	1.679	11.227	9.593	1.634

Het verwachte overschot van € 1.634.000 wordt met name verklaard door:

Een voordeel op de kapitaallasten van € 669.000. Dit voordeel was reeds grotendeels verwacht. Na de regionalisering zijn de kapitaallasten begroot op de verwachte lasten na reguliere vervanging van het materieel. De verwachting is dat deze reguliere vervanging per 2021/2022 is afgerond. Tot die tijd is er een (aflopend) voordeel op kapitaallasten. Een (incidenteel) voordeel van € 200.000 als gevolg van verkoopopbrengsten van afgestoten (vervangen) voertuigen.

Een voordeel van € 400.000 op opleidingskosten.

Als gevolg van Covid-19 zijn in het voorjaar van 2020 diverse opleidingen en trainingen niet genoten. Ook een aantal vervolgoopleidingen en trainingen die waren gepland in het najaar van 2020 vinden niet plaats doordat de vooropleiding of training niet is afgerond. De totale besparing bedraagt naar verwachting € 500.000, waarvan € 100.000 in 2021 nodig is voor de minimale extralasten van inhaalopleidingen / oefeningen. Een voordeel van € 365.000 op de inzet van vrijwilligers, met name doordat de oefenavonden in het voorjaar van 2020 zijn geannuleerd.

Risico's

Groot onderhoud brandweerkazernes

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer is de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten. Drie argumenten speelden daarbij een rol:

Voor gemeenten vertegenwoordigen de kazernes een maatschappelijk en/of economische belang; VGGM wil zich te beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;

De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat er op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw. In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein

onderhoud, etc.). VGGM heeft in de jaarrekening een onderhoudsreserve gevormd voor het groot onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

Rechtspositie vrijwilligers brandweer

De invoering van de Wet normalisering rechtsposities ambtenaren is beoogd per 1 januari 2020. Een onverkorte invoering heeft grote ongewenste effecten voor, met name, de vrijwilligers bij de brandweer. Om deze reden is voor veiligheidsregio's uitstel van één jaar verleend om de gevolgen in kaart te brengen en met alternatieve voorstellen te komen.

In de brandweerkamer wordt samen met de Ministers de mogelijkheid verkend hoe de nadelige effecten het hoofd geboden kunnen worden.

Financiering inzet 25kV

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu versterkt een jaarlijkse bijdrage van € 324.000 om VGGM in staat te stellen expertise toe te passen bij het optreden bij spoorwegincidenten op de Betuweroute, met name gerelateerd aan de 25kV bovenleiding. In 2020 wordt een besluit verwacht ten aanzien van de continuering van deze vergoeding.

Afbouw financiering omgevingsveiligheid

De provincie Gelderland heeft afgelopen jaren indirect een jaarlijkse financiering van € 89.000 verstrekt ten behoeve van het opbouwen van expertise rondom omgevingsveiligheid. De provincie heeft laten weten deze financiering voor 2019 te gaan verlagen en na 2020 stop te zetten. Mogelijk worden deze middelen overgeheveld naar het gemeentefonds. Gemeenten kunnen dan afspraken maken om de expertise rondom omgevingsveiligheid na 2020 voort te zetten.

Schuimvormend Middel

De voorraad schuimvormend middel (SVM) voor het bestrijden van vloeistofbranden moet wellicht vervroegd worden vervangen vanwege aangescherpte milieuregelgeving. Dit SVM bevat fluorverbindingen die schadelijk zijn voor het milieu. Het zoeken naar een goed alternatief is in gang gezet.

Meldkamer Oost5

Besloten is om in Apeldoorn een gezamenlijke meldkamer te realiseren voor de Veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. Momenteel zijn de bouwwerkzaamheden voor deze nieuwe meldkamer in voorbereiding en naar verwachting

kan deze nieuwe meldkamer in 2022 in gebruik worden genomen.

Momenteel worden deze samenwerkingsplannen voor de meldkamerfunctie nader uitgewerkt. De verdeling van de bijbehorende gezamenlijke kosten kan een risico opleveren.

Bijstand Limburg

Vanuit Gelderland-Midden is in de eerste helft van 2020 gedurende enkele dagen een peloton ingezet als bijstand voor de grote natuurbranden op de Meinweg en in de Peel. De extra kosten hiervan bedroegen € 50.000 (alleen salariskosten). We gaan er vanuit dat we gebruik kunnen maken van de Ministerie regeling bijdrage kosten rampenbestrijding en bijstandsverlening (vergoeding kosten boven € 4.500).

Programma GGD

Het programma GGD bestaat uit de pijlers Algemene Gezondheidszorg, Jeugdgezondheidszorg en Monitoring en advies. Na een inhoudelijke verantwoording van de ontwikkelingen en risico's per pijler is een overzicht van effecten op de baten en lasten opgenomen.

Pijler Algemene Gezondheidszorg

TBC

Diverse werkzaamheden hebben een periode stil gelegen zoals screenings van nieuwkomers, het maken van longfoto's en het houden van spreekuren. Ook het aantal artsconsultaties is flink gedaald. Mogelijk stellen ziekenhuizen in verband met prioriteit op Corona, later dan gebruikelijk de diagnose TBC. Door een lagere productie kon het TBC team (beperkt) ondersteuning leveren aan de coronabestrijding. Deze ondersteuning is niet ten koste van het eigen werk gegaan. Begin augustus heeft het team geen achterstanden meer. Lopende behandelingen zijn ondanks corona voortgezet. Vanwege de corona maatregelen worden diverse werkzaamheden anders uitgevoerd dan normaal, bijv. videobellen om huisbezoeken te verminderen.

Seksuele gezondheid

Over de eerste maanden zit de productie voor ASG SOA, Hep en Prep op zo'n 50%-60% van het niveau van 2019. Omdat sprake is van een subsidieregeling en de productie normaal gesproken op nacalculatie wordt vergoed, zou dit een fors lagere opbrengst betekenen. Een behoorlijk deel van het personeel is vanaf februari ingezet voor Corona. Vanaf juni is er een plan opgesteld om alle werkzaamheden weer te starten. Deze zullen anders worden vormgegeven in verband met het "nieuwe normaal". Er zal een deel van de consulten van fysiek naar videobellen worden omgezet. Het gebruik van de wacht- en spreekkamers zal anders zijn en naar verwachting kunnen daardoor minder spreekuren worden gedraaid dan normaal.

Reizigers

Vanaf eind januari is de vraag naar reizigersspreekuren drastisch gedaald naar een niveau dat op minder dan 10% van gebruikelijk ligt. Vanaf half maart zijn beperkt spreekuren per week gebleven voor noodzakelijke reizen en vervolgsconsulten. Vrijwel de volledige verpleegkundigenbezetting is ingezet in de COVID-19-organisatie.

De verwachting is dat de spreekuren in de loop van de zomer weer langzaam opstarten en de verpleegkundigen meer reizigersspreekuren gaan draaien. Door een aangepaste werkwijze worden minder spreekuren per dag gepland. Bijvoorbeeld door het hanteren van de 1,5 meter afstand in de wachtkamer en de afstemming met andere teams over het ruimtegebruik. Indien blijkt dat de spreekuren niet (volledig) gevuld worden, dan zullen de verpleegkundigen weer bij corona ingezet worden. Gezien de onzekerheden is het zeer moeilijk een goede voorspelling te maken. Voorlopig gaan we voor deze rapportage uit van het scenario dat de productie voor de rest van het jaar blijft op zo'n 10% van wat gebruikelijk is.

WMO Toezicht

Vanaf half maart tot en met eind mei zijn geen WMO-inspecties uitgevoerd. Als gevolg van het "nieuwe normaal" is eveneens het aantal inspectie uren naar beneden bijgesteld. Er worden minder quick-scans voor de regio Centraal Gelderland uitgevoerd en tevens komen minder opdrachten binnen vanuit de overige gemeenten.

Toezicht op kinderopvang, tattoo, piercing, PMU studio's en seksbedrijven

Van maart tot en met mei zijn vanwege COVID-19 geen reguliere onderzoeken bij kinderopvanglocaties uitgevoerd. Wel zijn inspectie-uren bij de noodopvanglocaties doorgegaan i.v.m. "Vinger aan de Pols". Dit levert echter slechts een klein deel van de begrote opbrengsten op. Meerdere medewerkers zijn ingezet in de COVID-19-organisatie. Het is lastig in te schatten in hoeverre en wanneer het toezicht weer teruggaat naar het oude niveau. Vooralsnog gaan we ervan uit dat vanaf juni ongeveer de helft van het reguliere aantal inspecties weer wordt uitgevoerd. Met het versoepelen van de coronamaatregelen zijn ook de werkzaamheden voor contactberoepen weer opgepakt.

Milieukunde & Gezondheid

De afgelopen maanden zijn alle activiteiten doorgegaan, evenals de projecten. Adviestrajecten zijn via de mail en online vergaderen voortgezet. Dit geldt zowel voor het team van GGD Gelderland-Midden als voor het bovenregionale team dat werkt voor de vijf GGD-en in Oost-Nederland. Opvallend is dat veel bijeenkomsten over en contacten met de gemeenten rondom de invoering van de Omgevingswet stil zijn komen te liggen.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ)

De werkzaamheden zijn gewoon doorgegaan, met dien verstande dat ze grotendeels digitaal zijn verricht. Ook zijn de intakes van de Centrale Toegang en de inzet voor woonhygiëneproblematiek en het daklozenspreekuur telefonisch gegaan. Alleen waar het echt nodig was zijn er huisbezoeken gedaan of persoonlijk contact geweest. Alles bij elkaar is er alleen sprake van het anders uitvoeren van de werkzaamheden, maar is geen sprake van productieverlies vanwege COVID-19. Er worden zelfs enkele extra werkzaamheden verricht die niet waren begroot.

Forensische geneeskunde

In maart en april zijn de forensisch artsen minder ingezet voor dienstverlening aan de politie (bloedproeven en arrestantenzorg). Voor het overige zijn de werkzaamheden gewoon doorgegaan.

Infectieziekten

Met ingang van eind januari zijn artsen, verpleegkundigen en doktersassistenten ingezet voor COVID-19. Er zijn vanaf 28 januari piketdiensten door de artsen gedraaid. Het weekend werd doorgewerkt, eerst vanuit bereikbaarheid, later als vaste inzet. De werkzaamheden bij het reguliere meldpunt Infectieziektebestrijding droogden op als gevolg van de lockdown. Per maart zijn ook verpleegkundigen van Jeugdgezondheidszorg, Reizigers en Seksuele Gezondheid ingezet. Daarnaast is er gebruik gemaakt van inhuur van uitzendkrachten voor de administratieve ondersteuning bij COVID-19 en zijn nieuwe medewerkers aangetrokken in tijdelijke oproep-overeenkomsten om aan de vraag en eis van VWS voor het bestrijden van de COVID-19 te kunnen voldoen. Ook is sprake van een enorme toename van het aantal extern uitgevoerde laboratoriumonderzoeken door het testen op COVID-19.

Pijler Jeugdgezondheidszorg

Afgelopen periode is door JGZ professionals en medewerkers bedrijfsvoering JGZ fors ingezet bij de afdeling Infectieziekten en de crisorganisatie. Afgelopen maanden zijn er zeker 10 verpleegkundigen en 8 artsen vanuit JGZ ingezet op de Coronalijn, teststraat, bron – en contactonderzoek of als contactpersoon voor het onderwijs in relatie tot COVID-19 vragen. Dit maakt dat reguliere werkzaamheden zijn verschoven naar collega's of niet/anders zijn uitgevoerd.

0 – 4 jaar

De contactmomenten 0-4 hebben zoveel mogelijk doorgang gevonden. Prioriteit is gegeven aan de vaccinaties en een aantal essentiële screenings op specifieke leeftijd.

De overige contactmomenten zijn grotendeels telefonisch en online uitgevoerd. Er is een geringe achterstand zichtbaar voor de doelgroep 0-4 jaar. De verwachting is dat we dit voor het eind van het jaar kunnen inhalen.

4 – 18 jaar

De reguliere werkprocessen voor de doelgroep 4-18 jaar zijn, gedurende de lockdown ten gevolge van de COVID-19-crisis, grotendeels anders ingevuld. De contactmomenten door de artsen en verpleegkundigen zijn met name telefonisch en online uitgevoerd.

We zien een achterstand, met name bij de screenings door de doktersassistenten en de vervolcontacten door de artsen en verpleegkundigen op de basisschoolleeftijd. Dit geldt ook voor de contactmomenten bij de S(V)O scholen, veroorzaakt door de sluiting van de scholen. Op het VO hebben we de leerlingen kunnen screenen met behulp van een online vragenlijst en waar nodig als vervolg telefonisch contact.

Er zijn scenario's ontwikkeld om in het komende half jaar aandacht te kunnen besteden aan alle kinderen, maar met een focus op de meest kwetsbare kinderen/gezinnen.

Hierin worden meegenomen prioritering, vorm, inhoud en uit te voeren discipline van de diverse contactmomenten.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de zorg voor leerlingen van OAB basisscholen, hier worden alle kinderen opgeroepen voor een screening, en de overige basisscholen. Bij deze laatste groep scholen worden middels een dossier onderzoek de risicokinderen eruit gefilterd. Deze kinderen worden alsnog gezien voor een face-to-face contactmoment in de komende periode.

Lokaal aanbod

Bij het lokaalaanbod zien we dat er in de periode maart, april en mei vooral fysieke huisbezoeken zijn gebracht bij de risicogroepen waarbij face-to-face contact noodzakelijk was, denk hierbij aan VoorZorg, Stevig Ouderschap maar ook de 2-weken huisbezoeken bij risicogezinnen.

Jeugdverpleegkundige hebben hier op creatieve wijze vorm aan gegeven vorm middels, gesprekken tijdens wandelingen, en op afstand van buiten naar binnen. De overige huisbezoeken hebben doorgang gevonden middels online of telefonisch contact. Vindplaats gerichte activiteiten voor zowel 0-4 als 4-18 blijven achter bij wat is afgesproken. In een aantal gemeenten zijn deze activiteiten omgezet in online activiteiten georganiseerd vanuit het CJG i.s.m. met JGZ denk hierbij aan een Webinar voor ouders van Pubers of een Webinar voor ouders met kinderen in relatie tot de COVID-19 tijd.

Zorgstructuren en netwerkbijeenkomsten hebben meestal niet plaats gevonden. Wel hebben jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen multidisciplinaire overleggen rond risicogezinnen zoveel mogelijk middels online bijeenkomsten bijgewoond.

RVP

De vaccinaties in de 0-4 jarigen zorg zijn nagenoeg volgens schema uitgevoerd. Wel worden er vaker vaccinaties uitgesteld i.v.m. verkoudheidsklachten of omdat men niet naar publieke gebouwen durft te komen uit angst voor COVID-19 besmetting. Voor 4-18 hebben de meest noodzakelijke vaccinaties voorrang gekregen en worden de overige vaccinaties inmiddels ook weer uitgevoerd. Wel hebben grootschalige vaccinatiesessies plaatsgemaakt voor individuele afspraken. Dit kost veel meer tijd en personeel. Op dit moment verwachten we aan het eind van het jaar 2020 geen achterstanden te hebben.

Prognose 2020

Een groot deel van de reguliere werkzaamheden zijn in de periode januari t/m mei gedaan danwel op een aangepaste wijze uitgevoerd, ondanks de COVID-19-crisis. Een aantal werkzaamheden, binnen de verschillende aandachtsgebieden, hebben geen doorgang gevonden, zoals te lezen is in voorgaande hoofdstukken. Dit geldt met name voor de JGZ 4 – 18. Een aantal van deze werkzaamheden zullen ingehaald worden of op een andere manier worden uitgevoerd.

Pijler Monitoring & Advies

Epidemiologische monitors

De periodieke monitors/rapportages voor dit jaar lopen bijna helemaal volgens planning. Hierbij gaat het om

- Voorbereiding Gezondheidsmonitor V&O (volgens plan)
- Rapporteren Jeugdmonitor in Integrale Jeugd rapportage (licht vertraagd. Landelijk bestand Jeugdmonitor bleek niet te kloppen. Moest opnieuw geanalyseerd door RIVM. Nu in uitvoering)
- SOA-thermometer: Verscheen in juni. De meeste voorbereidingen zijn in 2019 gedaan en team SG heeft veel gedaan.
- Ontsluiten DDJGZ: loopt volgens planning door
- RVP monitoring: Gaat spannend worden of we de bijdrage kunnen leveren. Niet alleen door inzet OIA, ook door inzet IZ.

Monitoring en surveillance COVID-19

Vanaf maart lag voor twee epidemiologen en de MPH de nadruk op de COVID-19 pandemie. Hierbij gaat het om:

- Monitoren COVID-19cijfers
- Duiden cijfers
- Wekelijkse bijdrage bestuurlijke brief, beantwoording gemeentelijke vragen.

Verdiepende onderzoeken

De verdiepende onderzoeken hebben een ander accent gekregen. Op stapel stonden 'Kinderen in Armoede', 'Langer thuis wonen'. Dit zijn COVID-gerelateerde onderzoeken geworden.

- Panelonderzoek (RIVM ism GGD'en) naar de impact van COVID-19 en de maatregelen
- Bijdragen aan onderzoek provincie Gelderland
- Kwetsbare groepen in relatie tot COVID-19
- Subsidie aanvraag ZonMw: Impact COVID-9 op mensen met LVB en/of laaggeletterdheid (in samenwerking met MEE, Pharos, Sterker op eigen benen). De aanvraag is gehonoreerd.
- Voorbereiden subsidie aanvraag PhD: Gezondheidseffect van kwijtschelden schulden in Arnhem

Lokaal en regionaal gezondheidsbeleid

De herijking van de regionale visie heeft vertraging opgelopen. De landelijke gezondheidsnota verscheen pas eind mei en er was tussen maart en juli geen tijd om dit op te pakken. Of het in Q3 en Q4 lukt zal afhangen van het verloop van de COVID-19-pandemie.

In vijf van de vijftien gemeenten zijn we betrokken (geweest) bij de ontwikkeling of onderbouwing van lokaal beleid, dat is minder dan normaal.

Beleidsadvisering en projectleiding

Het projectleiderschap voor SluiS is volgens plan doorgegaan. De beleidsadvisering rond directiestaf activiteiten is op een lager pitje komen te staan. Daar was geen tijd voor en er was ook minder werk omdat veel directietijd in de crisis ging zitten.

Gezondheidsbevordering

De activiteiten rond De Gezonde School zijn volgens plan uitgevoerd en doorgegaan, zowel regionaal als landelijk. Ook het onderzoek rond gezonde school loopt. De activiteiten rond Publieke Gezondheid Asielzoekers en de voorlichtingen aan statushouders hebben grotendeels geen doorgang gehad. Dit zijn fysieke bijeenkomsten die niet plaats konden vinden. We hadden in Q2 willen starten met een strategie om gezondheidsbevordering verder uit te bouwen. Daar zijn we in Q3 mee gestart.

Effecten op opbrengsten en kosten

Programma GGD

Bedragen x € 1.000	Realisatie 1e 5 mnd 2020				2020		
	2019	Realisatie	Begroting	Verschil	Prognose	Begroting	Verschil
7.1 Volksgezondheid							
Jeugdgezondheidszorg	16.154	6.547	6.740	193	16.270	16.177	-93
Algemene gezondheidszorg	7.485	3.637	11.706	8.070	27.665	28.095	430
Monitoring en Advies	1.655	672	783	111	1.848	1.878	30
Lasten	25.295	10.856	19.229	8.374	45.783	46.150	367
7.1 Volksgezondheid							
Gemeentelijke bijdrage	17.833	7.811	7.811	0	18.747	18.747	0
Lokaal aanbod	6.479	2.296	2.566	-270	5.591	6.158	-568
BDUR	163	34	34	0	82	82	0
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0	0	0
Overige baten	5.746	2.686	10.566	-7.879	25.588	25.357	231
Baten	30.221	12.828	20.977	-8.149	50.007	50.344	-337
Resultaat voor bestemming	4.926	1.972	1.748	225	4.224	4.194	30
Mutatie reserves	5	27	197	-170	443	473	-30
Resultaat na bestemming	4.932	2.000	1.945	55	4.667	4.667	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	4.932	2.000	1.945	55	4.667	4.667	0

In bovenstaande opstelling is het verwachte resultaat voor het programma GGD op nihil gesteld. De meerkosten voor de bestrijding van COVID19 bedragen naar verwachting € 21 miljoen en zijn in de geactualiseerde begroting verwerkt. Het Ministerie van VWS heeft zich garant gesteld voor deze meerkosten, voor zover deze niet uit de gemeentelijke bijdrage kunnen worden gedekt, welke het verwachte tekort van de GGD terugbrengt tot nihil.

Risico's

Door de COVID-19-crisis zijn al wel een aantal risico's t.a.v. begroting en daarmee ook de realisatie te noemen. Risico's ten aanzien van niet opgenomen verlof uren, verlies van werkuren (zonder productie), extra werken ten gunste van COVID-19 en andere uitvoeringstaken. De gevolgen van de COVID-19-crisis en de aanpassing naar de 1,5 meter samenleving zal de nodige kosten met zich meebrengen op het gebied van verdere digitalisering, aanpassing van werkwijze en locaties. Voor de gemeente kan dit bijvoorbeeld leiden tot hogere huisvestingskosten. Ten aanzien van de begroting 2020 en 2021 zijn de grootste risico's:

- De opbrengsten van het RVP door het RIVM zijn onduidelijk in relatie tot de arbeidsintensievere uitvoering van de vaccinaties 4-18.
- De gevolgen van de richtlijnen van het RIVM, m.n. de 1,5 meter samenleving op de efficiëntie en de effectiviteit van de productie.
- Functiewaardering voor jeugdverpleegkundigen en artsen is nog niet afgerond.

- Een onverwacht verloop van de COVID-19-crisis.

Naast deze uitdaging bestaan onzekerheden ten aanzien van de inkomsten door (mogelijke) veranderingen in wet- en regelgeving en overige (externe) ontwikkelingen. Zo bestaat onzekerheid ten aanzien van de gunning met betrekking tot de aanbesteding van de arrestantenzorg en forensisch onderzoek door de Nationale Politie. De activiteiten met betrekking tot Aanvullende Seksuele Gezondheid worden gefinancierd door het RIVM, de regeling is geëvalueerd en voorsnag is deze ongewijzigd gebleven.

Epidemiologische formatie

We hebben weinig epidemiologische en MPH formatie. Dit betekent dat we veel werk met weinig mensen moeten doen. Het is een risico dat we de going concen en ad hoc dingen doen en geen tijd investeren in de strategische zaken (zoals bv alles rond de regionale visie, de rijksnota e.d.). Ook een risico als je kijkt naar de belastbaarheid van de teamleden. Er is in de afgelopen maanden een groot beroep op hun flexibiliteit en loyaliteit gedaan.

Functiewaardering

Landelijk blijken er verschillen te zijn tussen de inschaling van verpleegkundigen. In een aantal organisaties zijn verpleegkundigen 1 schaal hoger ingedeeld dan bij VGGM. Dit leidt mogelijk tot het uitstromen van verpleegkundigen naar andere GGD organisaties. Het aanpassen van de functiewaardering leidt tot grote financiële effecten voor de organisatie.

Daarnaast is er een grote groep werknemers die na de overgang van STMG en Icare in dienst zijn gekomen bij de Stichting PG. Zij vallen hiermee onder een andere CAO dan de medewerkers van VGGM. Binnen de organisatie geeft dit onwenselijke verschillen. Het uit faseren van de Stichting heeft echter een grote financiële impact op de organisatie.

Projecten Medische Milieukunde

VGGM participeert in de Europese projecten en de projecten in de Academische Werkplaats. Voor deze projecten vindt afrekening aan het einde van de looptijd plaats. Dat betekent dat tussentijds geen financieel resultaat in de exploitatie zichtbaar wordt. Tussentijds wordt binnen VGGM vastgesteld of kosten die zijn gemaakt ook subsidiabel zijn. Dat is een toets op de rechtmatigheid. Bij afronding van een project kan het wel zo zijn dat VGGM hogere kosten heeft moeten maken door in het bijzonder meer capaciteit voor een project in te zetten. Dat is een vraagstuk van doelmatigheid.

Bedrijfsvoeringsrisico's MZ

De afdeling Maatschappelijke Zorg (MZ) kent een aantal bedrijfsvoering risico's waaronder de kwetsbaarheid in de opbouw van het personeelsbestand. Binnen de specialistische functies is sprake van een vergrijzing van het personeelsbestand. Tevens is het vanwege de krapte op de arbeidsmarkt voor met name deze specialistische functies een uitdaging om de juiste mensen aan te trekken. Hierdoor kan de continuïteit van de werkzaamheden in gevaar kan komen.

Programma ambulancezorg

Het programma Ambulancezorg bestaat uit de pijlers Mobiele zorg en Zorgcoördinatie. Na een inhoudelijke verantwoording van de ontwikkelingen en risico's per pijler is een overzicht van effecten op de baten en lasten opgenomen.

Mobiele zorg

Ambulancezorg Gelderland-Midden heeft tijdens de COVID-19-periode minder ritten verreden dan in de maanden ervoor. In januari en februari zijn het aantal ritten ongeveer vergelijkbaar met het aantal in dezelfde periode vorig jaar. In de drie maanden erna zijn het aantal ritten met ongeveer 500 ritten per maand minder dan vorig jaar, met in april zelfs 586 minder ritten. De prestatie in april laat ook een lager percentage zien: 91,1%. Terwijl dit in mei alweer 93,8% is.

Er zijn oud-IC-verpleegkundigen en SEH-verpleegkundigen ingezet bij Rijnstate en Gelderse Vallei om de druk voor hen te helpen verlichten. Bij een COVID-19-verdenking gaat de beschikbaarheid en daarmee de prestatie naar beneden doordat ambulancemedewerkers beschermende kleding aan moeten trekken en na afloop het voertuig reinigen. De prestatienorm van 94% voor A1 ritten is dan ook niet gehaald in deze periode. In de vrije marge staan 4 projecten waarvan het budget afhankelijk is van geleverde prestaties en het nakomen van burenhulpafspraken onder druk. Twee projecten lopen en de andere twee zijn voorlopig uitgesteld.

De meeste opleidingen zijn in aangepaste vorm doorgegaan en een deel is uitgesteld. De opleiding voor midden-complex vervoer is ondertussen afgerond, waardoor de zorgambulances per 1 juni

kunnen worden ingezet voor midden-complexe ritten.

De aanschaf van nieuwe kleding blijkt duurder dan eerder ingeschat. Hiervoor moet het reguliere kledingbudget structureel worden verhoogd naar € 150.000.

In de aanbesteding van verbruiksartikelen in het najaar wordt de overgang naar disposable laken/dekens meegenomen. De kosten gaan vanaf 2021 hierdoor omhoog met ongeveer € 50.000.

De samenvoeging van de meldkamer Arnhem en Nijmegen heeft er onder andere toe geleid dat de gemiddelde meldtijd wat omhoog is gegaan. Sinds de samenvoeging ontbreekt daarnaast een groot deel aan sturingsinformatie. Deze en andere aandachtspunten worden komende tijd opgepakt.

Zorgcoördinatie

De samenvoeging van de meldkamer Arnhem en Nijmegen heeft er onder andere toe geleid dat de gemiddelde meldtijd begin dit jaar wat omhoog is gegaan. Sinds de samenvoeging ontbreekt daarnaast een groot deel aan sturingsinformatie. Deze en andere aandachtspunten worden komende tijd opgepakt.

De aangevraagde subsidie die Ambulancezorg Gelderland-Midden en Ambulancezorg Gelderland-Zuid samen met de huisartsenposten en GGZ in 2019 hebben ingediend voor een gezamenlijk Zorgcoördinatiecentrum (ZCC) is in april 2020 gehonoreerd. Door COVID-19 is deze pilot echter later van start gegaan.

Effecten op baten en lasten

Programma Ambulancezorg

Bedragen x € 1.000	1e 5 mnd 2020			2020		
	Realisatie	Begroting	Verschil	Prognose	Begroting	Verschil
7.1 Volksgezondheid						
Zorgcoördinatie	542	652	110	1.443	1.566	123
Mobiele Zorg	7.979	8.622	643	20.692	20.692	0
Lasten	8.521	9.274	753	22.134	22.257	123
7.1 Volksgezondheid						
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0	0	0
BDUR	74	74	0	177	177	0
Zorgverzekeraars	8.423	9.240	-817	22.053	22.175	-123
Overige baten	730	666	64	1.598	1.598	0
Baten	9.226	9.979	-753	23.827	23.950	-123
Resultaat voor bestemming	705	705	0	1.692	1.692	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	705	705	0	1.692	1.692	0
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	705	705	0	1.692	1.692	0

Door COVID-19 zijn de volgende effecten in de baten en lasten verwerkt:

- hogere kosten van medische verbruiksartikelen en beschermingsmateriaal (40k).
- hogere schoonmaakkosten en waskosten kleding (40k).
- lagere beschikbaarheid: de als COVID-19 aangemerkte ritten duren langer doordat de ambulances worden schoongemaakt, omkleedtijd van medewerkers en langere overdrachtstijd in het ziekenhuis.
- lagere rit-prestaties: door de langere bezetting van ambulances waren ambulances minder snel weer beschikbaar voor andere (spoed)ritten. Daardoor zijn de ritprestaties naar beneden gegaan.
- minder rit-opbrengsten; er zijn minder ritten gereden (€ 815.000 negatief).
- inzet bemonsteringsteam bij GGD (€ 21.000).
- opleidingen zijn deels uitgesteld voor een zo hoog mogelijk inzetbaarheid voor het opvullen van diensten.
- verpleegkundigen zijn ingezet/uitgeleend aan de ziekenhuizen Rijnstate en Gelderse Vallei (vergoeding afspreken met zorgverzekeraars).

Een lagere invulling van het aantal diensten zal leiden tot een afname vanuit het S&B budget. Door inzet van externe inhuur zijn de personeelskosten hoger en bestaat het risico dat het budget niet voldoende zal zijn. Vanaf september kan echter meer eigen personeel ingezet worden. Daarnaast

geeft een mogelijke minder aantal ritten druk op de opbrengsten.

Een overschrijding van het budget lijkt op dit moment nihil en daarmee is de prognose op nul gesteld. Hierbij wordt uitgegaan dat de extra gemaakte kosten m.b.t. COVID-19 worden afgestemd met verzekeraars en hier los van staan.

Risico's

Het niet kunnen voldoen aan de voorgenomen uitbreiding van het aantal diensten in 2020 geeft een verlaging van het S&B budget. Door de mogelijk hogere inzet van (extern) personeel en materialen bestaat het risico dat er een tekort ontstaat. Er is onzekerheid in hoeverre de verzekeraars dit budget gaan verlagen. Daarnaast worden er projecten uitgevoerd die gefinancierd worden vanuit de vrije ruimte en waar een bonus/malus regeling voor is afgesproken. Ook hier is er onzekerheid hoe de verzekeraars omgaan met de toepassing van deze regeling, gezien de reeds ervaren COVID-19-effecten.

Programma bedrijfsvoering

Voortgang en ontwikkelingen

De sector bedrijfsvoering is ondersteunend aan de primaire processen en levert onder andere ICT, P&O, communicatie, facilitair, financiën en control. De sector is in ontwikkeling om toekomstbestendig invulling te geven aan haar ondersteunende, kaderstellende en controlerende rol. Op deze manier kunnen de primaire processen op een moderne manier uitgevoerd worden, passend bij de basisprincipes van zelforganisatie en verantwoordelijkheid laag in de organisatie. Als gevolg van deze ontwikkeling zijn begin 2020 met een beperkt aantal medewerkers mobiliteitsafspraken gemaakt. Het grootste deel inmiddels een andere werkomgeving heeft gevonden. Daarnaast zijn vacatures opengesteld voor nieuwe rollen, zoals voor adviseurs HRM, adviseurs informatievoorziening en business controllers. Nog niet alle vacatures zijn ingevuld. Mede door de COVID-19 uitbraak was het werven en selecteren van nieuwe medewerkers uitdagend. De onzekere samenleving maakte het een moeizame periode om mensen te werven. Een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling is de implementatie en de adoptie van nieuwe generieke bedrijfsvoeringssystemen die samenwerking bevorderen en waarmee beschikbare informatie beter kan worden gevonden. Denk hierbij aan een digitale werkomgeving waar verschillende applicaties samen komen en de mogelijkheid bieden om op afstand samen te werken. COVID-19 heeft de implementatie van een aantal deze applicaties versneld, zoals het beschikbaar stellen van Microsoft Teams, om het thuiswerken te vergemakkelijken. Anderzijds zijn een aantal implementaties vertraagd omdat prioriteiten zijn bijgesteld om de crisisorganisatie te ondersteunen en aanpassingstijd nodig was om op afstand te werken. Daarnaast is aanvullend beleid opgesteld en zijn bijbehorende maatregelen getroffen om het naleven van de 1,5m samenleving mogelijk te maken. Denk aan herinrichting van werkplekken, vergaderzalen, plannen van aanwezigheid, het creëren van looproutes en beschikbaar stellen van thuiswerkvoorzieningen. Om het grote aantal medewerkers aan te trekken dat nodig is voor de uitvoering van de COVID-19-testen en het doen van bron- en contactonderzoek heeft het team HRM vernieuwende wervingsactiviteiten uitgevoerd zoals bijv. vormen van speeddaten. In korte tijd zijn veel mensen gevonden en ingezet. Naast de

wervingsactiviteiten vraagt dit ook extra inspanning bij de personeels- en salarisadministratie.

De afdeling financiën heeft een aantal aanpassingen in de administratieve systemen gedaan om specifieke meerkosten in relatie tot COVID-19 te registreren zodat daarover ook kan worden gerapporteerd.

ICT ontwikkelingen

ICT ontwikkelingen in de samenleving gaan momenteel snel. Stakeholders hebben een navenant hogere verwachting van de mogelijkheden alsmede van een tijdige en juiste informatie-ontsluiting. Daarnaast stoppen leveranciers de ondersteuning van oudere ICT applicaties.

De komende jaren worden om deze redenen diverse bedrijfsvoeringssystemen up-to-date gebracht en met elkaar gekoppeld. De kosten van implementatie en van vernieuwde licenties nemen sterk toe. Deze kosten kunnen niet in alle gevallen worden terugverdiend in de primaire of ondersteunende processen. In voorkomende gevallen zullen keuzes moeten worden gemaakt.

Effecten op opbrengsten en kosten

Pijler Bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000	1e 5 mnd 2020			2020		
	Realisatie	Begroting	Vershil	Prognose	Begroting	Vershil
0.4 Overhead						
Bedrijfsvoering	7.137	7.366	229	17.826	17.678	-148
Lasten	7.137	7.366	229	17.826	17.678	-148
0.4 Overhead						
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0	0	0
BDUR	19	19	0	46	46	0
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0	0
Overige baten	303	205	98	1.046	491	555
Baten	322	224	98	1.093	538	555
Resultaat voor bestemming	-6.814	-7.142	328	-16.734	-17.140	407
Mutatie reserves	39	153	-113	166	366	-200
Resultaat na bestemming	-6.775	-6.989	215	-16.568	-16.774	207
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	-6.775	-6.989	215	-16.568	-16.774	207

Het verwachte overschot van € 207.000 wordt met name verklaard door:

- Renteresultaat van € 100.000. Dit resultaat wordt veroorzaakt doordat de doorbelaste rentelasten aan de andere programma's hoger is dan de rente die op financieringen wordt betaald.
- Uitgestelde investeringen van € 150.000. Met name door COVID-19 zijn een aantal investeringen in de bedrijfsvoering vertraagd. Enerzijds door verschuiving van aandacht, maar anderzijds ook door leveringsproblemen van ICT middelen die voornamelijk in Azië worden geproduceerd.
- Diverse meer- en minderkosten van per saldo € 43.000 tekort.

medewerkers op te vangen groot. Dit noopt de organisatie om haar arbeidsmarktstrategie te evalueren en te zoeken naar alternatieve mogelijkheden om (tijdelijk) personeel aan te trekken.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid Veilig Thuis

De Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden valt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM. Er is geen sprake van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

Risico's

Lange termijn effect COVID-19

De impact van de COVID-19 bestrijding en eventuele gevolgen op de langere termijn zijn op dit moment moeilijk in te schatten op de wijze van uitvoering van onze activiteiten en de bijbehorende bedrijfsvoering.

Arbeidsmarkt

De krappe arbeidsmarkt maakt het moeilijk om medewerkers en vrijwilligers te vinden. Het risico bestaat dat de formatie niet op orde is en afgesproken prestaties om die reden niet kunnen worden gerealiseerd. Daarnaast nemen kosten om leemtes in de planning te ondervangen met tijdelijke inhuur van medewerkers toe en is de inspanning die geleverd wordt om verloop van

Evaluatie taken & verdeelsleutels

In de begroting voor 2021 is een evaluatie taken en verdeelsleutels aangekondigd. Deze evaluatie is het gevolg van de constatering door de bestuurders van VGGM dat gemeenten momenteel financiële tekorten hebben en partners / verbonden partijen vragen mee te bewegen in deze financiële uitdaging. Hierbij wordt nadrukkelijk aangegeven dat de bestuurders een discussie willen voeren over de scope van activiteiten ten laste van de gemeentelijke budgetten. Bijvoorbeeld door gezamenlijk het huishoudboekje van VGGM door te lichten aan de hand van een toetsing aan het wettelijk kader en een vergelijk te maken met andere organisaties. Met de uitkomst van deze benchmark kan aansluitend het gesprek worden gevoerd over de gewenste omvang en kwaliteit van de aan VGGM opgedragen taken.

Evaluatie van taken

VGGM heeft een brede scope aan taken en bijbehorende activiteiten. Gemeenten vragen aan VGGM mee te bewegen met de financiële spanning waarin zij zich momenteel bevinden. Het is echter complex om eenduidig aan te geven welke activiteiten minder kunnen, nu mogelijk te ruim zijn ingericht en/of inefficiënt worden uitgevoerd. Om die reden is het voorstel om in 2020 een benchmark onderzoek uit te laten voeren. Begin 2020 zijn voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben met name betrekking op het nader uitwerken van de onderzoeksvraag en het opvragen van offertes voor het uitvoeren van een benchmark. In afstemming met het bestuur zijn door de gevolgen van de COVID-19 deze werkzaamheden begin maart 2020 met een jaar opgeschort en is prioriteit gegeven aan de evaluatie van de verdeelsleutel.

In het najaar van 2020 zal de voorbereiding op de discussie over de scope van activiteiten ten laste van de gemeentelijke budgetten weer worden opgepakt voor de programma's Crisisbeheersing, Brandweezorg en Bedrijfsvoering. Dit omdat de GGD komende periode meer dan normaal belast is door de COVID-19-bestrijding en diverse taken die in het voorjaar niet zijn uitgevoerd nog moet gaan inhalen. Een dergelijke voorbereiding brengt een extra belasting met zich mee voor de organisatie en een belangrijke onzekerheid is in hoeverre andere GGD-en onder deze

omstandigheden bereid zijn om gegevens beschikbaar te stellen voor bijvoorbeeld de benchmark. Daarnaast wordt het leeuwendeel van de gemeentelijke bijdrage besteed aan de Veiligheidsregio / brandweer en aan de bedrijfsvoering, daar de GGD voor een groot deel productie gebaseerd gefinancierd is door de gemeente of derden.

Het resultaat van dit benchmark onderzoek is een beschrijving van de huidige activiteiten, de kwaliteit van deze activiteiten, de verwijzing met het (wettelijk) kader, de wijze waarop deze zijn georganiseerd, een benchmark van deze activiteit met een aantal andere regio's en een risico-evaluatie met analyse van het weerstandvermogen. Op basis van dit onderzoek ontstaat voor de gemeenten een beter inzicht in de taken, de wijze waarop deze taken worden uitgevoerd en de samenhangende kwaliteit alsmede de wijze waarop andere GR-en dit hebben vormgegeven.

Voor dit benchmark onderzoek is de financiële commissie als begeleidingsgroep benoemd. De rol van deze begeleidingsgroep is vervolgens om de scope van de opdracht te bepalen, de voortgang van het onderzoek te bewaken en een eerste duiding van de resultaten te maken. Op basis van de resultaten uit het benchmark-onderzoek kunnen de bestuurders aansluitend het gesprek voeren over de basistaken, de bijbehorende structurele kosten, risico's en weerstandsvermogen.

De raden worden door hun bestuurders periodiek op de hoogte gebracht over de voortgang.

Evaluatie verdeelsleutel

Daarnaast hebben de bestuurders gevraagd naar een moment om de verdeelsleutel brandweer te evalueren. Bij het overdragen van de brandweertaak en de bijbehorende budgetten ten tijde van de regionalisering zijn hier geen concrete afspraken over gemaakt. Hierdoor is de huidige bijdrage nog gebaseerd op de oorspronkelijke brandweerbudgetten, terwijl de brandweertaak inmiddels gebaseerd is op een regionaal dekkingsplan. Voor 2020 was reeds afgesproken de verdeelsleutel voor de jeugdgezondheidszorg 0-4 te evalueren. In het verleden is het bestuur tot de volgende verdeelsystematieken gekomen:

- De gemeentelijke bijdrage voor GGD is gebaseerd op een vast bedrag per inwoner.

Bij de overdracht van de jeugdgezondheidszorg 0-4 van Icare en STMG is een bijdrage afgesproken op basis van inwoners voor 0-18.

- Het wettelijk kader van Veilig Thuis is relatief nieuw, inclusief de wijze van bekostiging. De bekostiging komt tot stand op basis van de Duvo middelen die de centra gemeente Arnhem en Ede van het Rijk ontvangen, aangevuld met een bijdrage welke deels is gebaseerd op het aantal inwoners 0-18 en deels op de gerealiseerde productie van de het afgelopen drie jaar.
- Bij het overdragen van de brandweertak en de bijbehorende budgetten is ten tijde van de regionalisering de afspraak gemaakt om de gemeentelijke bijdrage vast te stellen op basis van de bestaande budgetten. Toen zijn geen concrete afspraken gemaakt over een evaluatiemoment van de verdeelsleutel. Hierdoor is de huidige bijdrage gebaseerd op de oorspronkelijke brandweerbudgetten, terwijl de brandweertak inmiddels gebaseerd is op een regionaal dekkingsplan.

Ten aanzien van de evaluatie van de verdeelsleutels is het procesvoorstel om: In 2020 uitgangspunten en verschillende verdeelmodellen en overgangsmoedellen te verkennen alsmede het historische perspectief te schetsen; Voorstellen uit te werken die in december 2020 ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. De uitkomst van de evaluaties te verwerken in de begroting van 2022. Op deze begroting van VGGM wordt uw raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze kenbaar te maken. De begroting 2022 van VGGM kunnen de gemeenten in het voorjaar 2021 betrekken bij het opstellen van hun kadernota voor 2022.

De evaluatie van verdeelvraagstukken heeft met name een bestuurlijke karakter. Voor Veilig Thuis is dat het Bestuurlijk Overleg Veilig Thuis; voor de jeugdgezondheidszorg het Bestuurlijk Overleg Publiek Gezondheid en voor de brandweer een separaat overleg tussen burgemeesters. De rol van deze overleggen zijn in dit kader om de scope van de evaluatie te bepalen, de voortgang van de evaluatie te bewaken en een eerste duiding van de resultaten te maken. De consequentie van een eventuele aanpassing van de verdeelsleutel is dat dit voor de ene

gemeente tot een voordeel kan leiden en voor een andere gemeente tot een nadeel. Een indicatie van deze gevolgen zijn pas te geven nadat het Algemeen Bestuur uitgangspunten heeft geformuleerd. Op basis van bovenstaand procesvoorstel verwachten wij dat per gemeente duidelijkheid over de financiële risico's kan worden verschaft bij bespreking van de gemeentelijke kadernota voor 2022. De colleges van B&W zullen nader geïnformeerd worden over de voortgang indien belangrijke mijlpalen bereikt zijn.

Incidentele korting

In de begroting 2021 werd eveneens voorgesteld om het financieel kader incidenteel met € 1,5 mln te verlagen als gevolg van verwachte incidentele voordelen. Gelet op de omstandigheden als gevolg van COVID-19 heeft het bestuur bij vaststellen van de begroting besloten om deze incidentele verlaging van het financieel kader niet toe te passen.

Met het oog op de gewijzigde omstandigheden als gevolg van de COVID-19-bestrijding worden in 2020, 2021 en mogelijk 2022 extra inspanningen verricht welke leiden tot extra lasten. Deze extra kosten worden bij het Rijk gedeclareerd voor zover deze de reguliere inwonerbijdrage te boven komen.

Daarnaast heeft de organisatie achterstanden in haar reguliere taakuitvoering opgebouwd en deze zullen voor een groot deel op een later moment worden uitgevoerd. Tevens zullen de reguliere taken op een andere wijze vorm gegeven worden, rekening houdend met de maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan. De effecten op de langere termijn zijn op dit moment niet te overzien.

Naar verwachting worden door bovenstaande omstandigheden in 2021 en 2022 geen incidentele voordelen meer gerealiseerd .

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM):

verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van Gelderland-Midden.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Postbus 5364

6802 EJ ARNHEM

T 0800 8446 000

E info@vggm.nl

I www.vggm.nl

